

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-401-00126

Den 9. maj 2011

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har i brev af 5. maj 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 22 (L 165), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Eyvind Vesselbo (V).

Spørgsmål nr. 22 (L 165)

Vil ministeren i relation til lovforslaget redegøre for elementerne i administrationsmodellen for kompensation til de enkelte lodsejere i forbindelse med vandløbsindsatsen?

Svar

Jeg forstår spørgsmålet således, at det vedrører reglerne om ændret vandløbsvedligeholdelse. Disse går bl.a. ud på, at ændret vedligeholdelse først kan iværksættes, når vandløbsmyndigheden har indhentet godkendelse hertil hos de statslige myndigheder. Denne procedure skal sikre, at der ikke igangsættes indsats, der forudsætter udbetaling af kompensation ud over den samlede økonomiske ramme. Det fremgår således af lovforslag L 165, §3, stk., 4 at ”I offentlige vandløb, for hvilke det af vandplaner efter miljømålsloven fremgår, at der skal ske en indsats, kan vandløbsmyndigheden først ændre vedligeholdelsen, når myndigheden har indhentet godkendelse hertil hos de statslige myndigheder”. Jeg kan i øvrigt henvise til mine besvarelser af spørgsmål 16-21.

Miljøministeriet og Fødevareministeriet udarbejder sammen med KL det administrative grundlag for kommunernes indsats med ændret vandløbsvedligeholdelse på baggrund af de udpegede indsatser for ændret vandløbsvedligeholdelse i vandplaner samt grundlaget for udbetaling af kompensation via landdistriktsprogrammet.

Det detaljerede administrationsgrundlag for indsatsen, også kaldet administrationsmodellen for vandløbsvedligehold, er endnu ikke på plads.

Jeg kan dog oplyse, at følgende principper vil danne udgangspunkt for en kommende administrationsmodel:

Det er kommunerne som vandløbsmyndighed, der på baggrund af de i vandplanerne udpegede vandløbsstrækninger for ændret vedligeholdelse, konkret vurderer, hvilken ændring af vedligeholdelse der er nødvendig for at opnå den ønskede miljøtilstand.

Det er Miljøministeriet, der fastsætter kriterier for prioritering af indsatserne med henblik på at sikre, at de enkelte indsatser sker omkostningseffektivt, dvs. at der opnås mest miljø for pengene. Det er ligeledes Miljøministeriet, der skal godkende, om en indsats kan påbegyndes.

For hver enkelt udpeget vandløbsstrækning, hvor der skal gennemføres en indsats, skal der udarbejdes konkrete konsekvensvurderinger og konsekvenskort, dvs. vurderinger og kort, der detaljeret beskriver, hvilke arealer der forventes at blive påvirket af den ændrede vedligeholdelse og i hvilken udstrækning. I disse vurderinger vil også indgå konsekvenser i forhold til omfanget af vådere arealer som følge af evt. forhøjet vandstand i dræn mv. Inden konsekvensvurderingen påbegyndes, kontaktes lodsejere, der kan blive berørt af indsatsen.

På baggrund af konsekvenskortene vil den enkelte lodsejer kunne se, hvilke arealer der forventes at blive påvirket af indsatsen og dermed kan opnå kompensation – forudsat at den givne indsats gennemføres. Der ventes at være tale om årlige udbetalinger af kompensation, der skal beregnes ud fra arealets størrelse og tidligere anvendelse.

Kommunen kan først ændre et vandløbsregulativ, når kommunen på baggrund af konsekvensvurderingen har indhentet godkendelse hertil hos Miljøministeriet. Denne procedure skal sikre, at der ikke igangsættes indsatser, der forudsætter udbetaling af kompensation ud over den samlede økonomiske ramme. Således kan der ikke igangsættes en indsats, uden der er penge til at kompensere den enkelte lodsejer for ejerens nettotab inden for rammerne af Landdistriktsprogrammet.

Når der foreligger en godkendelse fra Miljøministeriet, udarbejder kommunen - for offentlige vandløb - et udkast til nyt regulativ for det pågældende vandløb. For private vandløb fastsætter kommunen bestemmelser for den fremtidige praksis for vedligeholdelse af det pågældende vandløb. Den videre proces – for både offentlige og private vandløb - følger vandløbslovens gældende bestemmelser om høring, indsigelser, godkendelse og klagemuligheder.

Når den ændrede vedligeholdelse træder i kraft, og indsatsen iværksættes, er det aftalt, at eventuelle indkomstab som følge af reduceret mulighed for opdyrkning og høst af afgrøder skal kompenseres via Landdistriktsprogrammet. Konsekvenskortet kan af den enkelte lodsejer anvendes som dokumentation for et forventet tab, hvorfor ejeren søger

Fødevarerministeriet om udbetaling af kompensation. De berørte landmænd skal efterfølgende årligt søge kompensation via FødevarerErhvervs fælles ansøgningskema for arealrelaterede ordninger.

Såfremt der efterfølgende opstår uforudsete konsekvenser, efter at indsatsen er sat i gang, f.eks. hvis en indsats påvirker et væsentligt større areal end vurderet i forhold til konsekvenskortet, vil der ske en opjustering af de udpegede arealer, som fremadrettet udløser kompensation inden for rammerne af Landdistriktsprogrammet. Miljøministeriet og Fødevarerministeriet sikrer rammerne herfor. Og omvendt, hvis en indsats påvirker et mindre areal, vil der ske en nedjustering.

På baggrund af ovenstående principper forventes følgende konkrete elementer at indgå i en administrationsmodel forud for igangsættelse af en indsats:

- 1) *Ansøgning fra kommunen om igangsættelse af konsekvensvurdering.* Kommunen sender en ansøgning til Fødevarerministeriet efter godkendelse fra Miljøministeriet om igangsættelse af første trin for påbegyndelse af en given indsats i forhold til de i vandplanerne udpegede vandløbsstrækninger, dvs. ansøgning om igangsættelse af konsekvensvurdering.
- 2) *Tilsagn til konkret konsekvensvurdering.* Staten giver – såfremt indsatsen fremgår af vandplanerne og lever op til en række nærmere fastsatte kriterier – tilsagn om tilskud til, at kommunen kan iværksætte en konkret konsekvensvurdering, eventuelt via inddragelse af konsulentfirma.
- 3) *Udarbejdelse af en konkret konsekvensvurdering.* Kommunen kontakter de lodsejere, der ventes at blive berørt, om den påtænkte igangsættelse af en konkret konsekvensvurdering og tidsplanen herfor, hvorefter konsekvensvurderingen kan udarbejdes.
- 4) *Godkendelse af konsekvensvurderingen.* Kommunen indsender konsekvensvurderingen til Miljøministeriet, der afgør, om vurderingen giver anledning til at revurdere projektet, og indstiller til Fødevarerministeriet om projektet kan igangsættes.
- 5) *Igangsættelse af indsatsen.* Fødevarerministeriet meddeler kommunen, at indsatsen kan påbegyndes. De berørte lodsejere modtager kopi. Den videre proces følger vandløbslovens gældende bestemmelser om høring, klage mv.
- 6) *Kompensation.* En ændret vandløbsvedligeholdelse kan ikke iværksættes, før landmanden har fået oplyst, at han kan søge om kompensation for indkomsttab.

En endelig administrationsmodel vil i videst muligt omfang blive udarbejdet i samarbejde med KL. Administrationsmodellen vil blive forelagt

forligspartierne bag Grøn Vækst aftalerne sammen med oplæg til justering af vandplanforslagene.

Implementeringen vedrørende ændret vandløbsvedligeholdelse kan først påbegyndes, når der foreligger endelige godkendte vandplaner.

Karen Ellemann Helle Pilsgaard